

Socialudvalget
SOU alm. del - Bilag 374
Offentligt

Folketingets Socialudvalg

Ministeren
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk
www.sm.dk

Orientering om høring over forslag til lov om ændring af lov om social service (alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt uden for hjemmet).

Dato: **16 SEP. 2010**

Hermed fremsendes lovforslag om alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt uden for hjemmet til Socialudvalgets orientering.

J.nr. 2009-7368

Som det fremgår af vedlagte høringsbrev, er lovforslaget udsendt i høring i dag.

Med venlig hilsen

Benedikte Kiær

Fremsat den 7. oktober 2010 af socialministeren (Benedikte Kiær)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt uden for hjemmet)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 941 af 1. oktober 2009, som ændret ved § xx i lov nr. xx af xx.xx.xx, ..., foretages følgende ændringer:

1. § 123 d affattes således:

»§ 123 d. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om for en afgrænset periode at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted, og som har betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, når

- 1) der er risiko for, at barnet eller den unge ved at forlade anbringelsesstedet udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, og
- 2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.«

2. I § 167, stk. 1, nr. 5, ændres ”§ 69, stk. 1, og” til: § 69, stk. 1,”3. I § 167, stk. 1, nr. 6, ændres ”§ 71, stk. 2.” til: § 71, stk. 2, og”

4. I § 167, stk. 1, indsættes som nr. 7:

»7) Anvendelse af alarm- eller pejlesystemer efter § 123 d.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2011.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets baggrund og formål
2. Gældende ret
3. Lovforslagets indhold
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer
10. Sammenfattende skema.

1. Lovforslagets baggrund og formål

Formålet med lovforslaget om i særlige tilfælde at give adgang til at anvende alarm- eller pejlesystemer herunder GPS (elektroniske overvågningsmuligheder) over for børn og unge, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted, og som har betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, er at medvirke til at skabe øget tryghed og sikkerhed for disse børn og deres forældre. Samtidig får anbringelsesstederne et redskab til at håndtere en svær situation i tilfælde, hvor dette er påkrævet.

Ved at indføre den foreslåede mulighed for at anvende alarm- eller pejlesystemer i særlige tilfælde får anbringelsesstederne en mulighed for at supplere den pædagogiske støtte og indsats og det omsorgsmæssige arbejde, således at alarm- eller pejlesystemer om nødvendigt efter afgørelse herom og for en afgrænset periode kan tages i brug for at undgå personskader hos de pågældende børn og unge samt hos andre borgere eksempelvis øvrige trafikanter. Alarm- eller pejlesystemer må dog ikke erstatte det pædagogiske arbejde hos det professionelle personale på anbringelsesstederne, og der skal løbende udvikles pædagogiske metoder, der kan erstatte magtanvendelse i det konkrete tilfælde. I øvrigt skal arbejdes på at undgå at søge at tage magtmidler i brug - både generelt og også i forhold til alarm- eller pejlesystemer.

Magtanvendelse skal således altid være en undtagelse, og må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand. Omsorgen er og skal være central. Det er meget indgribende at anvende magt over for andre og skal få vidt muligt undgås, jf. gældende ret for så vidt angår magtanvendelse over for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne.

For børn og unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne foreslås derfor indført en parallel bestemmelse til voksenbestemmelsen i servicelovens § 125, stk. 1. Det foreslås således, at der i kapitel 24 vedrørende magtanvendelse over for børn og unge indsættes en ny § 123 d, hvorefter

ter kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende personlige alarm- og pejlesystemer over for børn og unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne i en afgrænset periode, når der er risiko for, at de udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.

Der findes ikke i de gældende regler i dag regler om magtanvendelse, der særskilt gælder over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne, således som der findes på voksenområdet. Formålet med den foreslåede ændring er at imødekomme de særlige hensyn, der gælder for denne persongruppe. Der kan f.eks. være tale om særlige sikkerhedshensyn i forhold til færdsel på egen hånd over for børn og unge med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne. Lovforslaget skaber hjemmel til, at der over for børn og unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne i lighed med, hvad der i dag gælder i forhold til voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne i særlige tilfælde kan anvendes alarm- eller pejlesystemer (herunder GPS-systemer).

Når børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne bor hjemme hos deres forældre, er de i forældrenes varetægt. Omsorgspligten i forhold til børnene eller de unge påhviler dermed forældrene. Når børn eller unge med nedsat psykisk funktionsevne bliver anbragt uden for hjemmet overgår ansvaret og omsorgspligten for børnene eller de unge til kommunalbestyrelsen, så længe børnene eller de unge er i de offentlige myndigheders varetægt uagtet, at forældrene fortsat har forældremyndigheden over børnene eller de unge. Der sker således et skift i ansvaret for børnene eller de unge. Det offentlige system har ikke beføjelser til at anvende magt over for børn eller unge, der er anbragt uden for hjemmet, medmindre dette er hjemlet ved lov. Forslaget om indførelse af mulighed for under visse betingelser at kunne anvende alarm- eller pejlesystemer skal derfor fremsættes og vedtages ved lov.

Der findes i dag regler om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted i servicelovens §§ 123, 123a, 123b og 123c. Reglerne omhandler magtanvendelse over for børn og unge, der har behov for særlig støtte herunder børn og unge, der har begået kriminalitet samt børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

De gældende regler om magtanvendelse efter servicelovens §§ 123, 123a, 123b og 123c over for børn og unge, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted, giver som beskrevet ikke mulighed for at anvende eksempelvis pejlesystemer i form af GPS over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted.

Der har imidlertid vist sig flere eksempler på, at børn eller unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne på egen hånd ubemærket har begivet sig af sted og har forladt eksempelvis den døgninstitution, hvor de er anbragt og tilknyttet uden, at de har haft evnen til at tage vare på sig selv i trafikken, og uden at de har haft evnen til at kunne finde tilbage igen til eksempelvis døgninstitutionen. Der kan f.eks. være tale om større børn, der er udviklingshæmmede, som reelt fungerer som mindreårige børn, og som derfor er nødt til at have en voksen person med sig for at færdes sikkert i trafikken og på andre farebetonede steder som togstationer, ved søer, moser, åer og havebassiner samt ved broer eller under hensyn til vejforhold. Tilsvarende eksempler kendes med ældre mennesker med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne. I forhold til denne persongruppe er der allerede lovgivet således, at der findes nødvendige muligheder for bedre at kunne drage den nødvendige omsorg for disse mennesker.

2. Gældende ret

For voksne med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne gælder, at kommunalbestyrelsen efter servicelovens § 125, stk. 1, kan træffe afgørelse om at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer for en person i en afgrænset periode. Dette kan ske, når der er risiko for, at personen ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.

Det fremgår af servicelovens § 130, at kommunalbestyrelsens beslutninger efter bl.a. § 125 skal forelægges det sociale nævn til godkendelse, såfremt de træffes mod den pågældendes vilje. Forelæggelse for det sociale nævn i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, skal indeholde en redegørelse for 1) grundlaget for, at betingelserne for at sætte foranstaltningerne i værk anses for opfyldt, 2) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne, 3) den socialpædagogiske hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat før indstilling om iværksættelse af foranstaltningerne, 4) den forventede periode, i hvilken foranstaltningerne vil være nødvendige, og 5) pårørendes og den eventuelle værgers bemærkninger til foranstaltningen.

Bestemmelsen i servicelovens § 125 omhandler to former for systemer: 1) Alarmsystemer, der kan advare personalet eller pårørende, hvis en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne forlader boligen og 2) pejlesystemer, der kan anvendes til at lokalisere en bortkommen person. Der er efter bestemmelsen ikke mulighed for at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer i form af udstyr, der er egnet til kontinuerligt at overvåge en persons færden. Elektronisk overvågning med alarm- eller pejlesystemer må altså ikke bestå i kontinuerlig overvågning.

I grundlovens § 71, stk. 1, 1. pkt. er den personlige friheds ukrænkelighed slået fast. Begrebet frihedsberøvelse omfatter enhver form for indespærring eller internering, hvor et afgrænset område ikke må forlades uden tilladelse. Indespærring omfatter også aflåsning af områder, afdelinger m.v., når den indespærrede ikke fysisk har mulighed for uden videre at forlade området.

Der er derfor tale om frihedsberøvelse, når en beboer i et botilbud, plejebolig eller lignende, som udtrykker ønske om at komme ud, i ord eller handling, hindres i at gå ud.

Den beskyttelse af den personlig frihed, der er fastsat i grundlovens § 71, er ikke et generelt forbud mod frihedsberøvelse. Beskyttelsen består derimod i en række krav, dels til den procedure, der skal iagttages, når der træffes beslutning om frihedsberøvelse, dels til det retlige grundlag en beslutning om frihedsberøvelse træffes på og endelig til den kontrol, der skal kunne iværksættes over for en beslutning om frihedsberøvelse.

Det er således fastsat i grundlovens 71, stk. 2, at frihedsberøvelse kun kan finde sted med hjemmel i lov, og et eksempel på hjemmel til indgreb i den personlig frihed og selvbestemmelsesret – uden for strafferetsplejen – er lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien.

Lovhjemlen til indgreb i den personlige frihed og selvbestemmelsesret efter servicelovens bestemmelser findes i servicelovens kapitel 24, hvor der er foretaget en udtømmende opregning af, hvilke former for frihedsberøvelse, der lovligt kan iværksættes over for henholdsvis voksne og børn og unge inden for det sociale område, og under hvilke betingelser foranstaltningerne kan sættes i værk.

Princippet om den personlige friheds ukrænkelighed regulerer således adgangen til at foretage frihedsberøvelse og til at gribe ind i den personlige selvbestemmelsesret. Hermed ydes der beskyttelse af den enkelte persons frihed til at bevæge sig og fungere i normal kontakt med omverdenen.

Magtanvendelse i relation til servicelovens kapitel 24, omfatter fysiske indgreb i selvbestemmelsesretten. Et fysisk indgreb i selvbestemmelsesretten er et aktivt indgreb, som sættes i værk over for en person, der modsætter sig eller forholder sig passivt til et konkret tilbud eller opfordring.

Princippet om den personlig friheds ukrænkelighed indebærer, at hjælp efter serviceloven som udgangspunkt forudsætter, at den pågældende er indforstået med at modtage hjælpen. Gyldigheden af et samtykke forudsætter, at det foreligger forud for indgrebet, og at vedkommende forstår, hvad samtykket indebærer. Et samtykke er en udtrykkelig eller stiltiende tilkendegivelse.

Magtanvendelse foreligger således, når et indgreb iværksættes, hvor der ikke foreligger et gyldigt samtykke enten ved at den pågældende nægter foranstaltningen eller ikke er i stand til at afgive et gyldigt samtykke.

Den gældende servicelov indeholder ikke en bestemmelse om anvendelse af alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted. Bestemmelsen i servicelovens § 125 omfatter alene voksne. Lovforslagets bestemmelse herom, vil derfor indebære en ny hjemmel til magtanvendelse.

3. Lovforslagets indhold

Med lovforslaget foreslås indført en bestemmelse, der lægger sig tæt op af de gældende regler om magtanvendelse over for voksne med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne – dog her begrænset til anvendelse af alarm- eller pejlesystemer, hvorunder GPS-systemer henhører, og begrænset til børn og unge, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted.

For børn og unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted foreslås der med lovforslaget således indført en parallel til servicelovens § 125, stk. 1, hvor der i bestemmelserne vedrørende børn og unge indsættes en ny § 123 d, hvorefter kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne i en afgrænset periode, når der er risiko for, at barnet eller den unge udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.

Vurderingen af risiko for personskade forudsætter kendskab til det enkelte barn eller den unge og den pågældendes livshistorie, hvorefter det med overvejende sandsynlighed kan forudsiges, at den pågældende ikke vil være i stand til at overskue konsekvenserne af at forlade anbringelsesstedet på egen hånd. Dette kan f.eks. være på grund af manglende forståelse for trafikale eller geografiske forhold. Personsikade kan f.eks. være følgerne af at blive påkørt af biler, cykler, busser og tog. Det kan også være følgerne af at falde i søer, moser, åer og havnebassiner eller falde ned fra broer eller følger af vejrlig som f.eks. forfrysninger.

Med forslaget indføres der således mulighed for at anvende alarm- og pejlesystemer (GPS - elektroniske overvågningsmuligheder) i et vist omfang over for børn og unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted. Denne teknologi kan eksempelvis anvendes til at lokalisere et bortkommet barn eller en ung eller advare om, at barnet eller den unge er ved at forlade anbringelsesstedet.

Formålet med anvendelse af ny teknik som eksempelvis GPS-systemer er således at skabe øget tryghed og sikkerhed for disse børn og deres forældre samt samfundet i øvrigt, herunder at forhindre

risiko for alvorlig personskade. Formålet er endvidere at give anbringelsesstederne et redskab til at håndtere en svær situation i tilfælde, hvor dette er en påkrævet nødvendighed. Det antal børn, som vurderes konkret at kunne blive berørt af lovforslaget, skønnes at være 55-110 børn og unge på landsplan.

Foranstaltningen vil efter lovforslaget kun kunne sættes i værk for en afgrænset periode. Sådan sikres det, at kommunalbestyrelsen på ny skal vurdere, om indgrebet er nødvendigt, og at der ud fra magtanvendelsesprincipperne er fokus på, at der hele tiden skal arbejdes på at udvikle pædagogiske metoder i forhold til den enkelte barn, der kan træde i stedet for den indgribende foranstaltning, som et personligt alarm- eller pejlesystem er.

I forbindelse med afgørelsen om at anvende alarm- eller pejlesystemer skal der tages stilling til for hvilken periode tilladelsen meddeles. Kommunalbestyrelsen skal løbende vurdere om betingelserne for at anvende alarm- eller pejlesystemer fortsat er til stede, således som det gælder for voksenområdet, jf. den til serviceloven hørende magtanvendelsesbekendtgørelse, hvor der ikke kan træffes afgørelse om anvendelse af alarm- eller pejlesystemer for længere tid en 8 måneder. Ved den løbende opfølgning og evt. revurdering skal det påses, om der er mulighed ved udvikling af pædagogiske midler m.v. at undgå at anvendelse af personlige alarm- eller pejlesystemer udstrækkes unødigt eller at en afgørelse foretages uden relevante overvejelser.

Derudover skal forældremyndighedsindehaverens synspunkter indgå i vurderingen af, om der skal iværksættes en sådan foranstaltning. Afgørelsen om anvendelse af foranstaltningen skal dog være en myndighedsafgørelse. Den der har eller udøver forældremyndigheden for barnet eller den unge, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted, kan ikke træffe sådan beslutning, og skal eller kan ikke afgive et samtykke hertil, men skal høres om foranstaltningen. Der foreslås en klageadgang over foranstaltningen svarende til reglerne om klager for børn og unge, der er anbragt på døgninstitution eller opholdssted i servicelovens § 167. Der ønskes med lovforslaget tilsikret denne form for retssikkerheds-garanti, da der ved anvendelse af alarm- eller pejlesystemer er tale om en indgribende foranstaltning i den personlige frihed.

Anvendelsesområdet for personlige alarm- eller pejlesystemer er begrænset til de tilfælde, hvor anvendelsen er påkrævet for at afværge en risiko for personskade. Denne betingelse medfører, at systemerne ikke kan anvendes i forhold til personer, hvor risikoen kan afværges på andre måder, som er mindre indgribende.

Det er eksempelvis muligt at skabe en række alternativer til alarm- eller pejlesystemer, som er mindre indgribende og samtidig tryghedsskabende. Det kan f.eks. være sociale tilbud, herunder sociale relationer og menneskelig kontakt.

Etablering af sådanne alternativer bør indgå i overvejelserne om, hvorvidt alarm- eller pejlesystemer er påkrævet i de enkelte tilfælde.

Endelig bør anbringelsesstedets geografiske beliggenhed indgå i overvejelserne om, hvorvidt det er påkrævet at bruge alarm- eller pejlesystemer.

Ligger pågældendes anbringelsessted i et befærdet storbymiljø eller tæt ved øde områder, er risikoen for at barnet eller den unge kommer i en situation, som indebærer fare for personskade mere nærliggende.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil have ubetydelige økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder

Lovforslaget har været sendt i høring hos Advokatrådet, Ankestyrelsen, Center for Ligebehandling af Handicappede, Dansk Handicap forbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Høreforeningen, KL og Sjældne Diagnoser.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ udgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ubetydelige	Ubetydelige
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ubetydelige	Ubetydelige
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Alarm- eller pejlesystemer vil efter lovforslaget alene kunne anvendes, når der er en risiko for, at den pågældende udsætter sig selv eller andre for at lide personskade. Risikoen for personskade skal være sandsynliggjort på det tidspunkt, hvor anvendelsen af alarmsystemerne kommer på tale svarende til, hvad der gælder efter § 125 på voksenområdet herom. Kendskabet til personen skal have vist, at pågældende er »dørsøgende«. Det er ikke tilstrækkeligt at have en formodning om, at barnet eller den unge måske vil forlade anbringelsesstedet og derved udsætte sig for en risiko, men der kan f.eks. foreligge en konkret viden om: at den pågældende ofte forlader anbringelsesstedet eller at den pågældende ofte bevæger sig mod et farligt område, som f.eks. en stærkt trafikeret vej eller et havneområde.

Brug af alarm- og pejlesystemer vil efter lovforslag også være betinget af en risiko, for at den pågældende udsætter sig selv eller andre for at lide personskade. Der er derfor ikke tale om de skader, som almindeligvis kan påregnes ved udendørs færdsel til fods som f.eks. fald på et sneglat fortov eller forvridning af anklen på en ujævn vej.

Bestemmelsen i lovforslaget omhandler alene risikoen for personskade, hvilket udelukker tilfælde, hvor der alene er risiko for materiel skade.

Ved vurderingen af, om der skal anvendes alarm- eller pejlesystemer, skal der udover hensynet til den fysiske sikkerhed efter lovforslaget også indgå hensynet til, om foranstaltningen giver personen større udfoldelsesmuligheder og livskvalitet, end hvis overvågningen ikke blev etableret.

Lovforslagets bestemmelse omhandler ligesom voksenbestemmelsen i servicelovens § 125 to former for systemer: 1) Alarmsystemer, der har til formål at advare servicepersonale eller andre, hvis et barn eller en ung person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne forlader anbringelsesstedet og 2) pejlesystemer, der kan anvendes til at lokalisere et bortkommet barn eller en ung person. Det er med lovforslagets bestemmelse i § 123 d forudsat, at der er personale eller andre, der kan reagere på alarmen. Der er efter bestemmelsen ikke mulighed for at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer i form af udstyr, der er egnet til kontinuerligt at overvåge et barn eller en ungs færden.

Det er efter lovforslaget en betingelse for anvendelse af alarm- og pejlesystemer, at der er tale om personlige systemer. Herved forstås, at systemerne kun må registrere den enkelte persons udgang eller færden uden for anbringelsesstedet. En dørklokke eller lignende, som gør opmærksom på færdsel - indkommende og udgående - ved hoveddøren eller havedøren, er ikke registrering af beboernes færden. Det vil efter lovforslaget ikke være lovligt at anvende systemer, som kortlægger samtlige personers færden.

Med lovforslaget henvises der i øvrigt til den til serviceloven hørende magtanvendelsesbekendtgørelsen over for voksne med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne, hvor der bl.a. er foretaget en afgrænsning af de systemer (herunder GPS systemer), som lovligt kan anvendes for at begrænse eller holde øje med den enkeltes udgang fra boligen - anbringelsesstedet. Ved afgørelser om anvendelse af alarm- eller pejlesystemer over for børn eller unge med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne henvises der således dels til magtanvendelsesbekendtgørelsen for så vidt

angår typen alarm- eller pejlesystemer og dels der hertil for så vidt angår afgørelsens beslutning om den afgrænsede periode.

Da der er efter lovforslaget vil være tale om anvendelse af alarm- eller pejlesystemer i en afgrænset periode, skal oplysning om perioden indgå i den afgørelse, der træffes af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen tager stilling til periodens længde på baggrund af en konkret vurdering i hver enkelt sag.

Til nr. 2-4

Af den gældende § 167 fremgår det, hvornår børn og unge under 18 år har adgang til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelser efter servicelovens bestemmelser.

Den nye § 167, stk. 1, der træder i kraft den 1. januar 2011, indeholder således en samlet opstilling af, hvilke typer afgørelse børn og unge, der er fyldt 12 år, herefter får adgang til at klage over, idet det pr. 1. januar 2011 ved lov er vedtaget at udvide børn og unges adgang til at klage over afgørelser efter serviceloven, så alle børn over 12 år får samme adgang til at klage.

Den i lovforslaget foreslåede bestemmelse i § 123d følger servicelovens § 167, som den vil være gældende fra 1. januar 2011, således at både barnet og den unge og forældremyndighedsindehaveren vil kunne klage i forhold til afgørelsen om alarm- eller pejlesystemer. Det forventes, at klagemuligheden nok hyppigst vil være aktuel i forhold til forældremyndighedsindehaveren. Der henvises i øvrigt til servicelovens § 166 om klageadgang.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2011.

Lovforslaget sammenholdt med den gældende lov

Til myndigheder og organisationer, jf. vedlagte høringsliste

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk
www.sm.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om social service (alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt uden for hjemmet).

16. september 2010

Socialministeriet fremsender hermed udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt uden for hjemmet) til høring.

J.nr. 2010-2680

Lovforslaget indeholder følgende:

Forslag om indførelse af mulighed for i særlige tilfælde at anvende alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt uden for hjemmet.

Lovforslaget fremsættes efter, at der har vist sig tilfælde, hvor børn eller unge med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt uden for hjemmet, har været i fare, fordi de på egen hånd er begivet sig af sted væk fra anbringelsesstedet uden at være trafiksikre m.v.

Magtanvendelse over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne.

Det foreslås, at der under visse betingelser gives mulighed for at anvende alarm- eller pejlesystemer over for børn eller unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt uden for hjemmet. Der er tale om en særlig gruppe af bl.a. udviklingshæmmede børn, som ikke kan færdes alene. Det skal således bemærkes, at lovforslaget ikke retter sig mod om udsatte børn generelt.

Teknologien kan eksempelvis anvendes til at lokalisere et bortkommet barn eller ung eller advare om, at barnet eller den unge er ved at forlade anbringelsesstedet. Formålet med anvendelse af ny teknik som eksempelvis GPS-systemer er således at skabe øget tryghed og sikkerhed for disse børn og

deres forældre, herunder at forhindre risiko for alvorlig personskade. Formålet er endvidere at give anbringelsesstederne et redskab til at håndtere en svær situation i tilfælde, hvor dette er en påkrævet i en afgrænset periode.

Der er i lovforslaget taget udgangspunkt i de regler, der gælder på voksenområdet over for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, herunder med tilsvarende retssikkerhedsgarantier, da der er tale om en indgribende foranstaltning i den personlige frihed.

Lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. januar 2011

Socialministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger til lovforslaget senest tirsdag den 28. september 2010 kl. 10.00 til p-handicap@sm.dk. Eventuelle spørgsmål kan i den forbindelse rettes til fuldmægtig Helle Schønfeldt på telefon 33929295.

Med venlig hilsen

Helle Schønfeldt
Fuldmægtig

16. september 2010

Høringsliste

1. Advokatrådet – samfund@advokatsamfundet.dk
2. Ankestyrelsen – ast@ast.dk
3. Børn og Familier
4. Børne- og Kulturchefforeningen (BKF)
5. Børnerådet
6. Børns Vilkår
7. Børnesagens Fællesråd
8. Center for Ligebehandling af Handicappede – clh@clh.dk
9. Dansk Handicap Forbund – dhf@dhf-net.dk
10. Dansk Socialrådgiverforening – ds@socialrdg.dk
11. Danske Handicaporganisationer – dh@handicap.dk
12. Danske Regioner – regioner@regioner.dk
13. Datatilsynet
14. Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet – mail@dukh.dk
15. Det Centrale Handicapråd – dch@dch.dk
16. Familiestyrelsen
17. FOA - Fag og Arbejde
18. Foreningen af Danske Døgninstitutioner
19. Foreningen af Socialchefer i Danmark
20. Foreningen af Statsforvaltningsjurister
21. ForældreLANDSforeningen (FBU)
22. HK/komunal
23. Institut for Menneskerettigheder
24. KL – kl@kl.dk
25. Landsforeningen af Opholdssteder og Skole- og Behandlingstilbud (LOS)
26. Landsforeningen af Socialpædagoger
27. LEV
28. Lægeforeningen
29. Sjældne Diagnoser – mail@sjaldnediagnoser.dk
30. Socialpædagogernes Landsforbund (SL)
31. Statsforvaltningerne
32. TABUKA